

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

מדע יהודי פרופסור וולוול גרין

נהגתי כעצת הרבי, וכיום יש לי יומן ובו מאות רבות של סיפורים ואירועים, והתכנית שלי היא להתחיל יום אחד להפיץ את הסיפורים הללו, לספר ולחלוק אותם עם כמה שיותר אנשים. בשעתו - היה זה בשנות השבעים המוקדמות - כשנודע שאני עובד במסגרת נאס"א ומעורב בחיפוש אחר חיים על מאדים, היו חסידים שנזפו בי ואמרו, "אסור לך להתעסק בזה. זה אסור על פי ההלכה". מאחר שבאותו שלב כבר התחלתי את המסע שלי בשמירת המצוות, דברי התוכחה שלהם הטרידו אותי - האם אני אכן נוהג שלא כשורה? לא ידעתי איך להתייחס לדברים. הרב משה פעלער (שליח הרבי במינסוטה, שדרכו החל הקשר שלי עם הרבי) הציע לי לשאול את הרבי אם אכן טענתם של אותם אנשים נכונה.

הרבי לא הגיב מיד - היה זה אחד מאותם רגעים קסומים בזמן, כשהוא מהרהר בינו לבין עצמו - ואז הוא אמר כך:

"עליך לחפש צורות חיים במאדים, ולהמשיך לחפש עוד ועוד; ואם לא תמצא עליך להמשיך ולחפש בעוד מקומות, ולא לחדול מלחפש, כי לשבת כאן בעולם הזה ולומר שאין חיים במקומות אחרים מבלי אפילו לחפש, פירושו של דבר - להגביל את הקב"ה, וזה דבר שאיש אינו יכול לעשות!"

בהמשך אותה יחידות הרבי שאל אם אפשרי הדבר שהוא יקבל לעיונו כמה מהדו"חות שכתבתי עבור נאס"א במסגרת עבודתי, והוא הקפיד להוסיף, "בתנאי שאינם מסווגים".

עניתי שיש מסמכים בלתי מסווגים רבים שאוכל לשלוח לו, אך שאלתי, "מה פתאום שהרבי ירצה לקרוא את זה? כלומר, רוב העבודה היא מקדמית - הרי עדיין לא היינו במאדים בפועל, ואנו רק עורכים ניסויים במסגרת תכנון לקראת המסע למאדים. מה שאנו עושים זה בעיקר בקטריולוגיה שגרתית, לא משהו מלהיב במיוחד..."

"תן לי להחליט בקשר לזה", אמר הרבי.

הבטחתי לרבי שאמלא את מבוקשו, אך חלפו כמה חודשים, ולא שלחתי כלום. בפעם הבאה שהזדמנתי לניו יורק, נכנסתי ל-770 להתפלל מנחה במניין של הרבי. הרבי הבחין בי, ואחרי התפילה קרא לי ואמר, "הבטחתי לי משהו!"

"מה שכחת?"

"הבטחתי לשלוח לי דו"חות".

"ובכן, חשבתי שהרבי כל כך עסוק..."

"אל תרחם עלי... אם אתה יכול לשלוח - שלח".

בשנת תש"כ (1960), התחלתי לעבוד עבור נאס"א (סוכנות החלל האמריקאית), במסגרת המחלקה להסגר פלנטרי, שהייתה מופקדת על הניסיונות לגילוי חיים על המאדים. כשנפגשנו לראשונה, הרבי גילה התעניינות רבה בעיסוקיי. הרבי שאל אותי אם ידועה לי מה הייתה כוונתו של הבעל שם טוב, מייסד תנועת החסידות מהמאה ה-18, כשדיבר אודות "השגחה פרטית".

עניתי שכן. עקרון השגחה הפרטית כפי שלימד אותו הבעל שם טוב הוא שכל דבר שיהודי רואה או שומע איננו מקרי, אלא מכוון מלמעלה במטרה לקרב את האדם לתורה ולקב"ה. אין דבר שהאדם רואה סתם כך, לשווא.

הרבי הוסיף ואמר, "אם רעיון זה נכון ביחס לכל אדם, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר באדם כמוך, שעוסק בחקר הסטרטוספירה או חיפוש אחר חיים במאדים, ועובד במעבדה רפואית ומתעסק עם מחלות, ונוסע ברחבי העולם ופוגש כל כך הרבה אנשים".

והרבי המשיך, "בטח יש לך שפע של סיפורים, אנקדוטות, אירועים והתרשמויות, שבכל אחד מהם יש איזו השגחה פרטית מיוחדת, עם לקח והוראה בצידה. כדאי היה שתתחיל לרשום יומן ולתעד בו את כל אותם סיפורים ואירועים. אחר כך נסה לנתח אותם, ולאתר מהי ההשגחה הפרטית ומהו הלקח וההוראה שניתן ללמוד מאותם הדברים. ואם לא תצליח לגלות בעצמך, תבוא לכאן ואעזור לך".

דאגתי, משום שאני מאוד לא אוהב סתירות במדע. אבל עכשיו שאני יודע שזו לא סתירה אלא פשוט טעות שנפלה, אני רגוע".

בשלב מאד מוקדם של התקרבותי, האיץ בי הרבי לצאת ולחלוק את רשמיי עם אחרים, וכך התחילו להזמין אותי להרצות בקהילות שונות ברחבי ארה"ב ובעולם. הרבי תמיד ביקש - הייתי אומר אפילו, תבע - שאכתוב לו דו"חות מהפעילות הזו שלי. פעם הייתי ביחידות והרבי הזכיר לי, "אתה חייב לי דו"ח". באותו רגע נהגתי קצת בקלות ראש, ועניתי: "הרי אומרים שלרבי יש רוח הקודש, אז לשם מה הרבי זקוק לדיווח ממני? האם הרבי לא יודע ממילא?" אני חושב שחסידי היו סוטרם לי, אבל הרבי רק חיך, ואמר לי כך, באידיש: "וואס מען זאגט, זאל מען זאגן - מה שאומרים, שיאמרו; ממך אני רוצה דו"ח".

פרופסור וולוול גרין ע"ה, בקטרילוג, פרופסור בדימוס באוניברסיטת בן גוריון ומנהל מרכז יעקובוביץ לאתיקה רפואית על-פי היהדות בבאר שבע, עבד גם במחלקה להסגר פלנטרי של סוכנות החלל האמריקאית (נאס"א) שהייתה מופקדת על הניסיונות לגילוי חיים במאדים. הוא רואיין כביתו בבאר שבע בחודש ניסן תשס"ח (2008).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< **תשכ"ח (1967)** - הרב משה ליב רודשטיין, אחד ממזכיריו של הרבי הריי"צ ובהמשך של הרבי, נפטר. הרבי השתתף בלוויה, וליווה את הארון מ-770 ועד לבית העלמין. הרבי הורה שבכל יום מימי השבעה ילמדו בבית האבלים כמה שורות מתוך מאמר של הרבי הריי"צ שנאמר בין השנים תרפ"ט (1939) ות"ש (1950).¹ ח' במרחשוון

< **תשל"ז (1976)** - הרבי ערך התוועדות פתע לכבוד קבוצת שלוחים שנשלחה לערוך הקפות בכותל המערבי, במערת המכפלה ובבית הכנסת 'צמח צדק' בעיר העתיקה בירושלים.² ד' במרחשוון

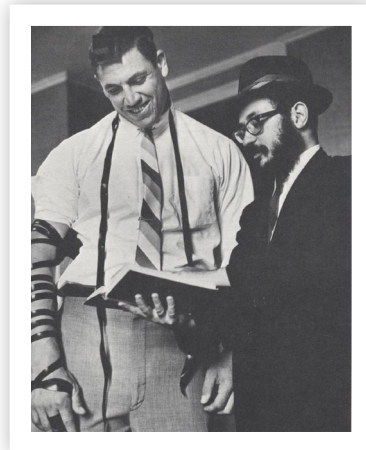
< **תשמ"א (1980)** - כשנפרד מקבוצת תלמידים שלוחים שיצאו בדרכם לישיבה במיאמי, חילק הרבי לכל אחד מהם קונטרס משיחה שנאמרה לאחרונה בצירוף שטר דולר לצדקה, ואמר להם, "שתהא שנת שמחת תורה! שנה של תורה, ושנה של שמחה". ה' במרחשוון

1 יומנו של הרב יהודה ליב גרונד
2 לקוטי שיחות כרך לה, עמ' 242

הלכתי הביתה ואספתי ערימה של מסמכים בלתי מסווגים - שלושה או ארבעה קלסרים עבים - ושלחתי את כולם לרבי. רוב החומר הזה תיאר את הסביבה על גבי מאדים כפי ששיערנו אותה בהתבסס על מידע שנאסף מגשושיות (חלליות קטנות המשוגרות למטרות מחקר) שחלפו על פני מאדים. היה מדובר על עבודות מהתקופה שלפני הנחיתה הראשונה על פני מאדים, שהתרחשה רק בחודש תמוז תשל"ו (1976). באותם ימי בראשית ניסינו לפתח מתקן דיגום שיוכל לחקור את הגיאולוגיה על פני השטח של מאדים במטרה לגלות סימנים לנוכחות של מיקרואורגניזמים חיים. העלנו השערות בנוגע לסוגי המיקרואורגניזמים שעשויים להימצא שם, כדי שכאשר נגיע לשם נוכל לספק להם את התזונה המתאימה ולהמשיך לגדל אותם.

הייתה זו עבודה מעבדתית טהורה - הייתה קבוצה גדולה של מיקרוביולוגים שעבדו תחתיי, והפיקו ערימות על גבי ערימות של דו"חות שאותם יכולנו לשלוח לנאס"א. אולם, עד שלא נחתנו ממש על פני מאדים ודגמנו את הקרקע, כל מה שעשינו היה בגדר ספקולציות.

בפעם הבאה שהייתי ביחידות, אמר לי הרבי, "יש משהו שהייתי רוצה לברר. כמובן, זה כנראה בגלל שאינני מבין את עבודתך, אך נראה לי שיש אי התאמה כלשהי בין מה שכתבת במקום אחד בנוגע לחיידקים במאדים, לבין מה שכתבת כעבור כמה שנים בדו"ח אחר, והרבי נקב במספרי הקלסרים. "בראשון כתבת שחיידקים יכולים להתקיים על כוכב מאדים, אבל בדו"ח השני קבעת שחיידקים אינם יכולים להתקיים על המאדים?"

הרב משה פעלער

הודיתי שאינני מסוגל לזכור בדיוק למה הוא מתכוון, אך הבטחתי לבדוק את העניין. כשחזרתי לביתי מיהרתי לאתר את הדו"חות הנושנים הללו ולעיין בהם, וכמובן, הרבי צדק. אכן הייתה סתירה.

כשהגעתי בפעם הבאה אל הרבי, כשנה לאחר מכן, אמרתי לו, "בנוגע לסתירה, הרבי צדק - היה חוסר התאמה בין מה שנאמר בשני המקומות פשוט בגלל טעות הקלדה. אני מתכוון לתקן את זה".

הרבי אמר, "אני מאוד מודה לך שהבהרת את הנושא. אני

מוקדש לזכות
החתן הרה"ח ר' מרדכי לוי יצחק שי'
והכלה מרת חוה פרומה תחי'
אנגלסמן

לרגל נישואיהם בשטטומ"צ, יום חמישי, ב' חשוון ה'תשע"ו

הפצת הגליון השבועי מתאפשרת על ידי הקדשות.
לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedial.org

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedial.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015